

OSMAN ÇAKMAKÇI

Konuşmanın
İmkânsızlığı
Üzerine
Bir Diyalog

11. BASIM

Remzi Kitabevi

OSMAN ÇAKMAKÇI 1965 yılında Trabzon'da doğdu. Babası ayakkabı tamircisiydi, annesi evkadınıdır. İstanbul Darüşşafaka Lisesi'nde parasız yatılı okudu (1976-1984). Boğaziçi Üniversitesi Psikoloji Bölümü'nden (1984-1989) sonra, İstanbul Üniversitesi Felsefe Bölümü'nü bitirdi (1989-1995). İlk şiiri 1982 yılında yayımlandı. Daha sonra *Yeni Yaprak*, *Geniş Zamanlar*, *Hürriyet Gösteri*, *Stüdyo İmge*, *Virgül*, *Cumhuriyet Kitap*, *Sombahar*, *Ludingirra*, *Kitaplık*, *Göçebe*'nin de aralarında bulunduğu çok sayıda dergide yazı ve şiirleri basıldı. *Radikal* gazetesinde ve pazar eki *Radikal İki*'de daha çok kitap yazılarıyla görüldü. *Yeryüzü Düşleri* (1989-1990), *Göçebe* (1995-1998), *Haşhaşı* (2010), *Duygu Çağı* (2016) ve *Pathos* (2019-2020) dergilerini yayımlayıp yönetti. Açık Radyo'da 'Açık Dergi' programı içinde *Kitap Kullanma Kılavuzu*'nu yaptı (1999). Yayınevlerinde editörlük yaptı. *BirGün* ve *Karar* gazetelerinde haftalık kültür politikası yazıları yazdı. İstanbul'da yaşıyor.

Yayımlanmış Kitapları: *Zakkum Avı* (Şiir, İskenderiye Kütüphanesi, 1991), *Uçuşan Ağaç* (Şiir, Göçebe Kitapları, 1996), *Köryazı* (Şiir, Telos, 2005), *Bir Hiçlik Anatomisi* (Toplu Şiirler, Avangard, 2011), *Oğul* (Şiir, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, 2019); *Aşâğılık Sanat* (Poetika, 160. Kilometre, 2012), *Yaşamının İmkânsızlığı Üzerine Bir Diyalog* (Diyalog, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, 2021), *Ezeli İhanet* (Deneme, 1984 Yayınları, 2018), *Radikal Kitaplar* (Deneme, VakıfBank, 2019), *Bozkırdan İşaretler* (Poetika, Ketebe Yayınları, 2022).

OSMAN ÇAKMAKÇI

Konuşmanın
İmkânsızlığı Üzerine
Bir Diyalog

Remzi Kitabevi

KONUŞMANIN İMKÂNSIZLIĞI
ÜZERİNE BİR DİYALOG / Osman Çakmakçı

© Remzi Kitabevi, 2023

Her hakkı saklıdır.
Bu yapıtın aynen ya da özet olarak
hiçbir bölümü, telif hakkı sahibinin
yazılı izni alınmadan kullanılamaz.

Editör: Öner Ciravoğlu
Düzeltili: Sevrin Uysal
Kapak resmi: Mustafa Horasan
Kapak düzeni: Ömer Erduran

ISBN 978-975-14-2152-4

BİRİNCİ BASIM: Babil Yayınları (2000)
İKİNCİ-ONUNCU BASIM: İş Kültür Yayınları (2015-2022)
ON BİRİNCİ BASIM: Remzi Kitabevi, Ağustos 2023

Kitabın basımı 2000 adet yapılmıştır.

Remzi Kitabevi A.Ş., Akmerkez E3-14, 34337 Etiler-İstanbul
Sertifika no: 10705

Tel (212) 282 2080 Faks (212) 282 2090
www.remzi.com.tr post@remzi.com.tr

Baskı ve cilt: Seçil Ofset, 100. Yıl Mah., Matbaacılar Sitesi
4. Cad. No: 77 Bağcılar-İstanbul
Sertifika no: 44903 / Tel (212) 629 0615

“İki insan arasında konuşmanın imkânsız olduğuna inandığını sanıyordum. Ama baksana sen benimle söyleşmeyi istediğini söylüyorsun. Bu bir çelişki değil mi?”

“İLK BAKIŞTA ÖYLE GÖRÜNÜYOR, ama değil. Ben hâlâ konuşmanın, bir insanın anlatmak istediklerini bir başkasına tam olarak aktarabilmesinin imkânsız olduğuna inanıyorum. Ama yine de seninle, daha önce başkalarıyla olduğu gibi, konuşmak istiyorum; hem de karşılıklı birbirimize akmayı deneyerek.”

“Ama bu bir çelişki değil mi öyleyse? Hem konuşmanın aslında imkânsız olduğunu söylüyorsun, hem de konuşmakta ısrar ediyorsun!”

“ÇELİŞKİ OLDUĞU SÖYLENEMEZ, ama zorunluluk olduğu kuşkusuz. Doğru, bir insan bir başkasıyla tam olarak konuşmaz. Çünkü konuşmak, karşılıklı söylenenlerle ilerler; iki kişi konuşmayı birlikte inşa ederler. Bunun olabilmesi için de karşılıklı olarak birbirlerini anlamaları gerekir. Ben konuşmanın imkânsız olduğunu söylerken aslında iki insanın bir konuşmayı inşa etmek için gerekli olan karşılıklı anlamayı gerçekleştiremeyeceklerini savunuyorum. Bunun nedeni de sözcüklerin her birinin o sözcükleri kullananların deneyimlerini yüklenmeleri ve o deneyimlerin anısını taşıdıkları için de hiçbir zaman aynı sözcüklerle konuşamayışımız.”

“Nasıl yani? Her birimiz aynı sözcükleri kullanırken
aslında farklı sözcükleri mi kullanıyoruz?”

“TASTAMAM ÖYLE!”

“Yani sözcükler birbirlerinin yabancı; kendilerinin bile?”

“EVET, ÖYLE DENEİLİR. Ama bu yabancılık sözcüklere içkindir; yani onların doğasında vardır. Öyle değil mi ya, bir şeye adını koymak, onu adlandırmak, onu çağırmak için bir sözcük bulmak, aslında o şeyi, belki de o hakikati kendimizden uzaklaştırmak da olur aynı zamanda. Adını koyduğumuzda, aradaki mesafeyi de, dolayısıyla yabancılığı da keskinleştirmiş oluruz.”

“‘Önce söz vardı’ denmesi de bence Dünyanın ona ad verilmesiyle bizim için anlama kavuştuğunu gösteriyor. Söz olmasaydı, Dünya elbette yine var olacaktı, ama asla bizim Dünyamız olmayacaktı.”

“Tam anlayamadım.”

“ŞÖYLE. Ben, bunu daha önce de defalarca tekrarlamıştım, bizlerin, yani insan varlığının, Dünyaya fırlatılmış olduğumuza inanıyorum. Dünyanın yüzeyinde yaşıyoruz biz. Doğa, gözlemleyebileceğimiz, ama asla anlayamayacağımız, içselleştiremeyeceğimiz bir düzenekte kendi kendisiyle barışık, kendisini sürekli yineleyerek varlığını sürdürür. Bu, bize yabancıdır. Biz, Doğaya, Doğadakilere, Varlığa adlar vererek onu evcilleştirmeye, ona yakınlaşmaya çalıştık. Ama çelişki bu ya, ona adını verdiğimiz o efsunlu ve bilinmedik ilk an, bizim Doğadan kopuşumuzun da ilk anı oldu. Kendi bakışımız ve kavrayışımız doğrultusunda, kendimizden bakarak, Dünyaya ad verdik. Bu adlar onların adları değildi, onların zaten bir adı da yoktu ve belki olması da gerekmiyordu, bizim onlara verdiğimiz adlardı. Kutsal kitaplarda, ‘Önce söz vardı’ denmesi de bence Dünyanın ona ad verilmesiyle bizim için anlama kavuştuğunu gösteriyor. Söz olmasaydı, Dünya elbette yine var olacaktı, ama asla bizim Dünyamız olmayacaktı. Bizim Dünyamız da dediğim gibi gerçek Dünya değil, adlandırarak sahip çıktığımız, kurgusal, söze dayalı, sözden fıskıran Dünyadır. Demek ki Söz aslında bir vehimdir ve asla gerçek Dünyayı olduğu gibi işaret edemez. Ancak kendi deneyimlerimiz aracılığıyla icat ettiğimiz kurgusal bir Dünyada, kurgusal bir Dille, kurgusal sözcüklerle konuşuyoruz. Sadece kendi deneyimlerimizin anısını taşıyan, ama asla ortak dene-

yimlerin anısını taşıyamayan sözcüklerle. Bu, düşünebileceğin gibi, determinist bir yaklaşım değil, varlığa içkin bir paradokstur. Bunu biraz daha açacağım elbette: Seninle karşılıklı bir diyalog inşa etmeye çalışarak; ve böylece Dilin sınırlarını, demek kendi sınırlarımızı genişletme çabası içinde.”

“Gerçekliđi sözcüklerin sıvısıyla sıvıyoruz öyleyse ve aslında sözcükler gerçekliği görünür kılmaktan çok karanlığa boğuyor.”

“BÖYLE SÖYLENEBİLİR; ama sözcükler de olmasaydı, yani Varlığa adlar vermeseydik, onları tanıyamazdık da. Dediğim gibi, bu Dilin varlığına içkin bir paradoks.”

"Pek anlamadım. Hele konuşmanın böylesine büyük bir sorun yumağı olabileceğini hiç anlayamıyorum. Ayrıca gereksiz de buluyorum. Abartılı da—"

"Evet, ilk bakışta, konuşmak gibi basit bir eylemin böylesine karmaşık bir şeymiş gibi ele alınması saçma. Ama ilk bakış yanıltıcı olabilir, değil mi? Sanırım sen konuşmayı tek yönlü bir aktarım olarak anlıyorsun da ondan. Hâlbuki konuşma merkezdeki bir noktadan dışarıya akıtılan bir ifade değildir. Aksine en az iki merkez noktanın karşılıklı birbirine akmasıdır. Yani 'ego'ların kendi kabuklarını çatlatması, o zirhta yarıklar açmasıdır. Konuşmak, bu anlamda insanın kendini yenmesini de gerektirir aynı zamanda. Tehlikeli bir girişimdir bu; yani konuşmak tehlikeli bir girişimdir. İnsanın kendi varlığını tehlikeye atmasıdır."

www.remzi.com.tr

ISBN 978-975-14-2152-4

9 789751 421524

KDV'den muaftr